

Oyo esengeli oyeba na ntina ya botali lya makoki

Oktobre 2024

Oyo esengeli oyeba na ntina ya botali lya makoki

Soki ba oyo bakengelaka ndelo ya mboka Canada (Agence de Service Frontalier du Canada = ASFC/CBSA) bandimisami ete ozali na ntomo ya kofanda na Canada te, bakoki kobenga yo na esambiselo ya botali lya makoki. Divisio ya Immigrasio (DI) ya Komisio ya Canada ya Boingeli Bapaya na ya Mikanda mpona Bakimimboka (Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada = IRB/CISR) nde esimbaka botali wana. Tanga awa mpo na kosalisa yo oyeba nzela botali lya makoki elandaka mpe nini ekoki kokoma.

Ntina ya IRB/CISR na botali lya makoki

IRB/CISR ekangami te na CBSA/ASFC. Mosangani/mambre ya DI akokata mpo na koyeba soki ondimami te. Soki ondimami te, ba kosenga yo olongwa Canada. Soki ozali na mboka mosusu, ba kotika yo okota Canada te. Kasi, okoki kozala na lolenge mosusu oyo ekoki kopesa yo nzela yo otikala to okota.

Esengeli oyeba: mutu oyo akokonza botali wana nde **mosangani/mambre ya DI**, abengami **mosangani**.

Esengeli oyeba: sima ya botali na yo, mosangani akokata mpo na koloba ete CBSA/ASFC alobi solo, ondimami te kokota Canada, to CBSA alobi solo te, ozali te ya kondimama te.

Nini elekaka sima ya yo koleka botali lya makoki

Yambo botali ekoma, CBSA/ASFC ekotindela yo etuluku ya mikanda oyo emonisi ntina nini bazali koloba ete ondimisami te. Na kati nango ekozala mikanda balingi DI atalela mokolo ya esambiselo ya botali na yo.

Okoyamba likasa ya kowuta DI oyo ekopesa yo mokolo na ntango ya botali lya makoki na yo. Wana ezali Lokasa ya Libyangi na yo. Tanga yango na keba.

Botali lya makoki bikoki kosalema na ndenge mibale

Na nzela ya interneti

Esambiselo ya botali ya IRB/CISR bikozwama na nzela ya interneti. Soki ozali na esika te, tekinologi esengeli te, to ozali na mwa souci ya ko salela nzela ya interneti, okoki kokende na biro ya IRB/CISR mpo na kosala yango kuna.

Kende awa mpo na koyeba nini esengeli na yo obongama mpo na botali lya makoki <https://wredc-prd.edc-prd.irbnet.gc.ca/en/informationssheets/Pages/quick-tips-virtual-hearings.aspx>.

Na bomoto

Okoki mpe kosenga ete esambiselo ya botali esalema na bomoto. Awa na malako mpo na manaka ya botali na nzela ya interneti to na bomoto ya IRB/CISR na sectio ya DI, okozwa masengeli nyoso mpo na kosenga nzela <https://wr-edc-prd.edc-prd.irbnet.gc.ca/en/legalpolicy/procedures/Pages/practice-noticescheduling-virtual-in-person-hearings.aspx#s13>. **Soki ozali na bokangi** mpe olingi botali na bomoto, okoki kosenga molaki (conseye) na yo (soki ozali na molobeli) to ofisiye epayi wapi bakangi yo (soki ozali na molobeli te).

Komibongisa mpo na botali lya makoki

Molimboli

Soki olingi kozala na molimboli na esambiselo ya botali, yebisa DI nokinoki. Tokoki komemela yo molimboli na botali na yo. Na kati ya Lokasa ya Libyangi na yo ekomami bakombo ya balimboli mpe malako ya ntina na oyo etali bango.

Molobeli na botali lya makoki

Ata ko okoki koloba mpo na yomoko na botali na yo, molaki akoki kosunga yo koleka. Kaka ba avoka, ba cosiltá ya babwaki ngunda bakomisama, to bakalaka (banotère) ya Quebeci nde bakoki kofutama mpo na kozala balaki na yo. Oza na mokumba ya kofuta molobeli na yo.

Soki ozali na mbongo ya kokoka te mpo na kofuta molaki na yo, okoki kozwa lisalisi ya léta ya ofele. Bituká mpe bitando misusu ba pesaka lisalisi ya léta ya ofele na baponómí.

Mpona kozwa masano na oyo etali ba biro ya lisalisi ya léta na Colombie-Britannique, Alberta, Manitoba, Ontario, Québécois mpe Terre-Neuve-et-Labrador kende na <https://wr-edc-prd.edcprd.irbnet.gc.ca/en/legal-policy/legalconcepts/Pages/legal-aid-office.aspx>.

Moninga, ndeko ya libota, to mutu akosunga na comminoté akoki kozala molaki na yo soki azo futama te mpona lisungi wana. Soki ozali na bokangi, tuna ofisyé bipayi ozali ya kokangama asalisa yo ozwa lisalisi ya léta ya ofele to lisungi mosusu.

Soki oponi kozwa molaki to ozali na mutu ya kosalisa yo, sala yango na lombangu nyoso. Okoki kosenga DI apesa yo ntango mpo na koluka molaki, kasi DI akoki koloba ete okende na esambiselo kozanga molaki soki olukaki molobeli te mikolo mingi liboso. Na kati ya Lokasa ya Libyangi na yo ekomami bakombo ya balaki mpe malako ya ntina na oyo etali bango.

Bilembeteli

Na botali lya makoki na yo bakoki kosenga yo bilembeteli. Bikoki kozala mikanda omemi, to

litatoli na yo to ya banzénénéké (témoé) misusu bokoloba na esambiselo ya botali.

Esengeli kopesa CBSA/ASFC na DI bakopi ya mikanda nyoso na Angelesi to na Falansé **mikolo mitano (5)** liboso ya mokolo ya esambiselo ya botali na yo. Esengeli mpe na CBSA/ASFC etindela yo bakopi ya bilembeteli bakosalela na esambiselo ya botali na yo **mikolo mitano (5)** liboso ya mokolo wana ekoma.

Kende na <https://lawslois.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR-2002229/page-2.html#h-691479> mpo na kotanga mibeko ya DI na oyo etali kobongisa mpe kolakisa mikanda.

Banzénénéké

Okoki kobongisa banzénénéké na esambiselo ya botali na yo. Esengeli oyebisa DI mpe CBSA/ASFC **mikolo mitano (5)** liboso ya botali ete ozali na banzénénéké.

Kende na <https://lawslois.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR-2002-229/page-2.html#h-691526> mpo na kotanga mibeko ya DI na oyo etali banzénénéké.

Likita liboso ya kosamba

DI akoki kotia na manaka likita liboso ya kosamba mpo na kozwa basango misusu mpe mpo na kolobela dosié na yo. Nakati ya Lokasa ya Libyangi na yo ekozala mokolo mpe ntango ya likita liboso ya kosamba.

Botali lya makoki elekanaka ndenge nini

1. Mosangani ya DI nde mutu oyo akokonza botali wana nde. Mosangani okobanda nanu kotanga batu nyoso bafandi wana mpe akolimbola nndenge makambu ekoleka. Soki osengaki molimboli, mosangani akotala mpo na koyeba soki ozali koyoka molimboli.
2. Na sima nango, ngambo na ngambo ekotalisa mosangani dosié na ndenge

ayeli nango. Molobeli ya CBSA/ASFC, molaki na yo, mpe mosangani bakoki kotuna yo mituna.

3. Molobeli ya CBSA/ASFC akolimbolela mosangani ba ntina CBSA/ASFC endimisami ete ondimami kokota Canada te.
4. Yo to molaki na yo bokozwa maloba. Awa nde ntango ya koloba mpo na nini yo to molaki na yo bozali na makanisi ya kokesana na makambo CBSA/ASFC ezali koloba.
5. CBSA/ASFC akoyanola yo to molaki na yo
6. Soki banzénénéké bazali, molobeli ya CBSA/ASFC, yo, molaki na yo, to mosangani akoki ko tuna bango mituna.

Ntango okozwa ekateli

Mosangani akokata na likambo na yo na sima ya koyoka batu nyoso. Ekateli ya mosangani ekoloba soki:

1. CBSA/ASFC elobi solo, mpe ondimami te na Canada, **to**
2. CBSA/ASFC elobi solo te, mpe ondimami na Canada.

Na bomesano, mosangani akokata mpe akopesa milonga ya ekateli na ye na suka ya esambiselo ya botali. Soki te, na sima ya esambiselo ya botali, IRB/CISR ekotindela yo na nzela ya poste to na interneti (mail) bakopi ya ekateli mpe milonga ya ekateli.

Soki ekateli ya mosangani elobi ete ondimami

Soki ekateli ya mosangani elobi ete ondimami, okozwa ekateli ya malamumu. Bakoki kotika yo okota Canada to otikala awa mpo na eleko moko. Soki ozwi ekateli ya malamumu, benga CBSA/ASFC mpo na koyeba matambe nini malandi. Soki CBSA/ASFC esepeli na ekateli wana te ekoki kosenga divisio mosusu ya IRB/CISR, divisio ya immigrasio ya kotalela likambo lisusu - Section d'appel de l'immigration (IAD/SAI) esambisa yo.

Bakoyebisa yo mpe okoki kozala na ntango ya botali lisus ya IAD/SAI, soki CBSA/ASFC alandi nzela wana.

Soki ekateli ya mosangani elobi ete ondimami te

Soki ekateli ya mosangani elobi ete ondimami te, okozwa ekateli ya kolongwa. Ezali na bibongiseli misato (3) ya kolongwa:

- Bibongiseli ya kokende
- Bibongiseli ya kobimisa
- Bibongiseli ya kobengana

Ebongiseli na yo ekolanda milonga nini esali ete ondimama te.

Kende na <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/securitysecurite/rem-ren-eng.html> kozwa ba nsango biyike na oyo etali bibongiseli ya kolongwa Canada.

Ekateli ya kolongwa esengi ete olongwa mboka Canada, kasi okoki kozwana na banzela misusu ya kotikala. Okoki kozala na ntomo ya kobengisa esambiselo mosusu epayi ya IAD/SAI, to okoki kosenga nzela na tribinal monene (Cour fédérale) mpo na kotya ntembe na ekatelo ya DI. Mpo na yango okozala na mposa ya kozwa toli na oyo etali mibeko ya Leta mpo na koyeba lolenge nini ekoki ko salema. Ekosenga ete otinda mikanda ya nzela nini oyo oponi na lombango mingi.

Ya motuya koyeba

Mokanda oyo ezopesa ba nsango ya ndenge esambiselo ya botali kondimama esalemaka. Ntina nango epesami to ekanami mpo na kozala toli ya mibeko ya Leta te. Mpo na ba nsango mosusu etali lolenge botali ya kondimama ekendeke, kende na <https://lawslois.justice.gc.ca/eng/acts/l-2.5/index.html> mobeko ya bapaya mpe ba bwaki ngunda (Loi sur l'immigration et la protection des réfugiés), <https://laws.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR2002-227/index.html> (Règlement sur l'immigration et la protection des

Immigration and
Refugee Board of Canada

Commission de l'immigration
et du statut de réfugié du Canada

Canada

réfugiés), mpe mibeko ya Divisio ya immigrasio
[https://www.laws-lois.justice.gc.ca/eng/
regulations/SOR-2002-229/index.html](https://www.laws-lois.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR-2002-229/index.html).